

رگرسیون در SAS – 4

- روشهای رگرسیون Robust

- ✓ رگرسیون با خطای استاندارد Robust

- ✓ استفاده از proc Genmod برای داده های خوشه بتدی شده

- ✓ رگرسیون Robust

- ✓ رگرسیون چندکی

- رگرسیون خطی اجباری

- رگرسیون با داده های سانسور و بریده شده

- ✓ رگرسیون با داده های سانسور شده

- ✓ رگرسیون با داده های بریده شده

- رگرسیون با خطای اندازه گیری

- مدل های رگرسیونی معادله چندگانه

- ✓ رگرسیون ظاهراً نامرتبط

- ✓ رگرسیون چندمتغیره

- خلاصه

در این درس به مسائلی فراتر از OLS می پردازیم. این درس تفاوت کمی از دیگر درس ها دارد از این جهت که مفاهیم متفاوتی که ممکن است برای شما جدید باشد را پوشش می دهد. این فرمت ها، فراتر از OLS، علاوه بر بسیاری از جستجوها برای OLS ابزار اضافه برای کار با مدل های خطی را برای شما تهیه می کند.

عناوین شامل روش های رگرسیون Robust، رگرسیون خطی اجباری، رگرسیون با داده های سانسور و بریده شده، رگرسیون خطی اندازه گیری و مدل های معادله چندگانه می باشد.

روش های رگرسیون Robust

به نظر می رسد به ندرت در مجموعه داده ها پیش فرض های رگرسیون برقرار باشد. می دانیم که برقرار نبودن پیش فرض ها باعث برآورد اریب ضرایب و مخصوصاً برآورد اریب خطای استاندارد می شود. به این دلیل به توسعه روش های رگرسیون Robust می پردازیم.

ایده پشت روش رگرسیون Robust این است که در برآوردها تعدیلاتی را انجام دهیم که برخی معایب داده‌ها را در نظر بگیرند. قصد داریم سه روش Robust را بررسی کنیم: رگرسیون با خطای استاندارد Robust، رگرسیون با داده‌های خوشه‌بندی‌شده، رگرسیون Robust و رگرسیون چندکی.

قبل از اینکه به سراغ این رویکردها برویم، بیایید به یک رگرسیون استاندارد OLS با استفاده از داده‌های شاخص تحصیلی مدارس ابتدایی elemapi2 نگاه کنیم. در این مدل نمرات api00 را با استفاده از متوسط اندازه کلاس acs_k3 و acs_46، درصد معلمان با مدرک کامل full و اندازه مدرسه enroll پیش‌بینی کنیم. ابتدا نگاهی به آمار توصیفی برای این متغیرها می‌کنیم. به مقادیر گمشده acs_k3 و acs_46 توجه داشته باشید.

```
proc means data=elemapi2 mean std max min;
var api00 acs_k3 acs_46 full enroll;
run;
```

The MEANS Procedure

Variable	Label	Mean	Std Dev	Maximum	Minimum
api00	api00	647.6225000	142.2489610	940.0000000	369.0000000
acs_k3	acs_k3	19.1608040	1.3686933	25.0000000	14.0000000
acs_46	acs_46	29.6851385	3.8407840	50.0000000	20.0000000
full	full	84.5500000	14.9497907	100.0000000	37.0000000
enroll	enroll	483.4650000	226.4483847	1570.00	130.0000000

در ادامه مدل رگرسیون برای پیش‌بینی api00 با acs_k3، acs_46، full و enroll را می‌بینیم. تمامی متغیرها به جز acs_k3 معنی‌دار هستند.

```
proc reg data=elemapi2;
model api00=acs_k3 acs_46 full enroll;
run;
```

The REG Procedure

Model: MODEL1

Dependent Variable: api00 api00

Number of Observations Read	400
Number of Observations Used	395
Number of Observations with Missing Values	5

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	4	3071909	767977	61.01	<.0001
Error	390	4909501	12588		
Corrected Total	394	7981410			

Root MSE	112.19832	R-Square	0.3849
Dependent Mean	648.65063	Adj R-Sq	0.3786
Coeff Var	17.29719		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	-5.20041	84.95492	-0.06	0.9512
acs_k3	acs_k3	1	6.95438	4.37110	1.59	0.1124
acs_46	acs_46	1	5.96601	1.53105	3.90	0.0001
full	full	1	4.66822	0.41425	11.27	<.0001
enroll	enroll	1	-0.10599	0.02695	-3.93	<.0001

از آنجایی که روش رگرسیون تعاملی است و هنوز دستور quit را صادر نکرده‌ایم می‌توانیم هر دو متغیر اندازه کلاس را آزمون کنیم و می‌بینیم که در آزمون کلی این دو متغیر معنی‌دار هستند.

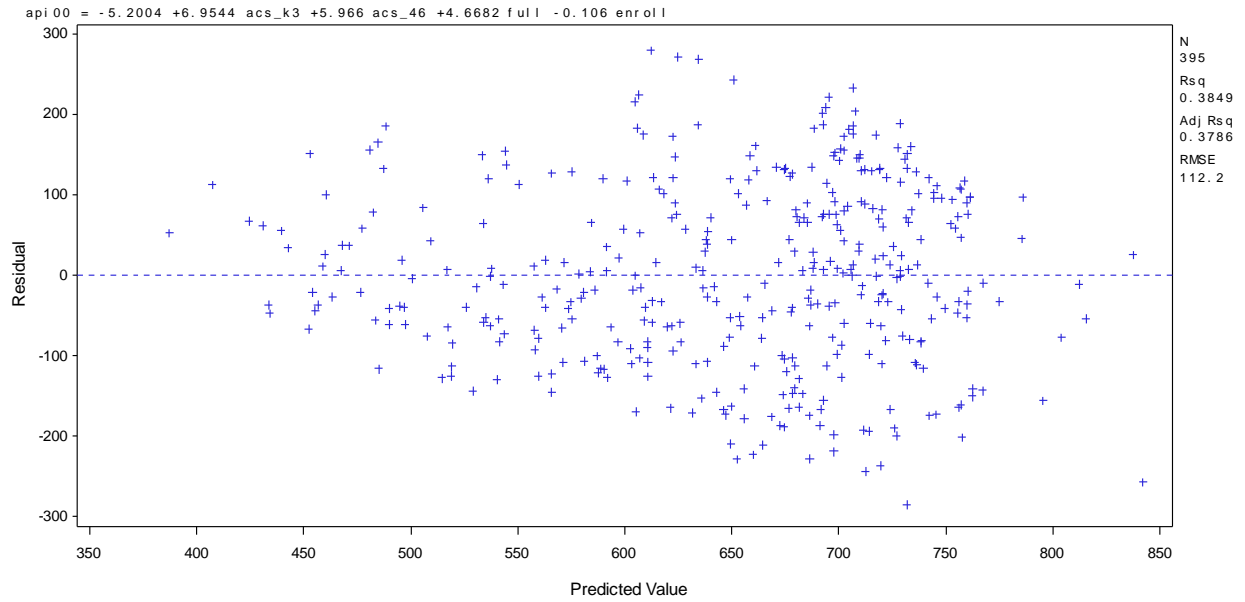
```
test acs_k3=acs_46=0;
run;
```

Test 1 Results for Dependent Variable api00

Source	DF	Mean Square	F Value	Pr > F
Numerator	2	139437	11.08	<.0001
Denominator	390	12588		

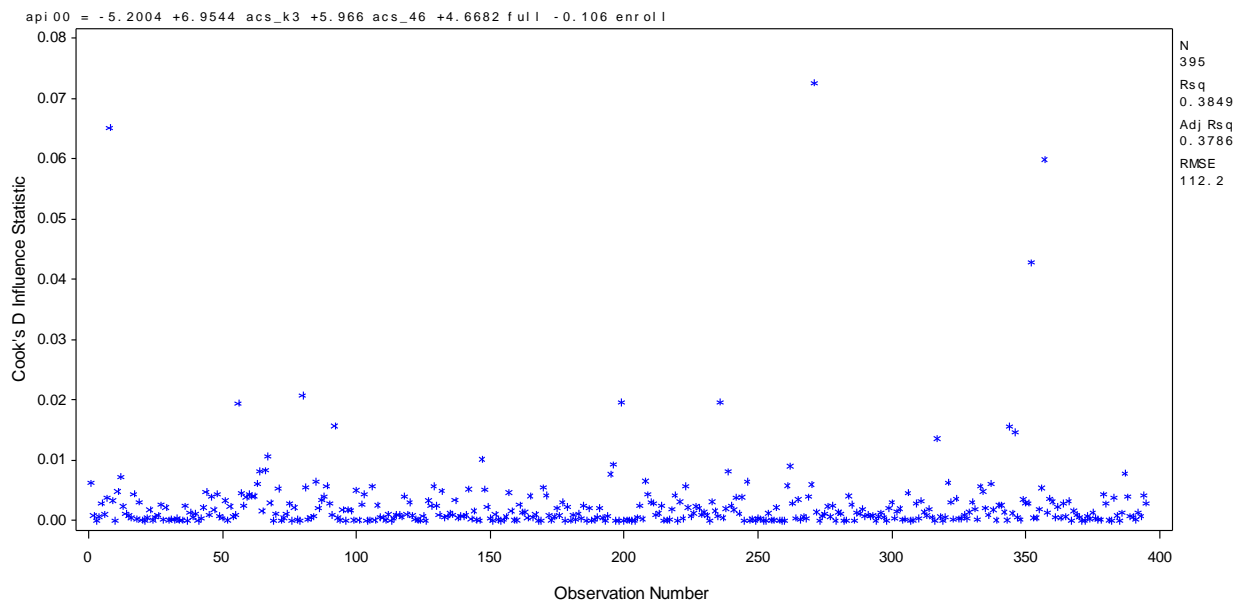
نمودار باقیمانده‌ها در برابر مقادیر پیش‌بینی شده از این رگرسیون را رسم می‌کنیم. توجه کنید که الگوی باقیمانده‌ها دقیقاً مطابق انتظار نیست. پراکندگی باقیمانده‌ها در سمت راست نسبت به سمت چپ بیشتر است، جایی که تغییرات باقیمانده‌ها تا حدودی کمتر است و این نشان‌دهنده ناهمگنی است.

```
plot r.*p.;
run;
```


در اینجا نمودار شاخص cook's D برای این رگرسیون را داریم. می‌بینیم که ۴ نقطه هم در leverage و هم در باقیمانده مقدار بالایی دارند.

```
plot cookd.*obs.;
run;
```


هیچ کدام از این نتایج مشکلات اساسی نیست اما نمودار باقیمانده‌ها در برابر مقادیر پیش‌بینی شده مقادیر پرت و ناهمگنی در داده‌ها و نمودار شاخص $COOK'S D$ نقاط مؤثر را در ربع اول را نشان می‌دهد. ممکن است مایل به استفاده از روشی غیر از OLS برای برآورد این مدل باشیم. در چند بخش بعدی به برخی روش‌های رگرسیون Robust را بررسی خواهیم کرد.

رگرسیون با خطای استاندارد Robust

Proc reg در SAS شامل گزینه‌ای به نام acov در ادامه دستور model است که برای برآورد ماتریس کوواریانس نامتقارن برآوردها تحت فرض ناهمگنی است. خطای استاندارد به دست آمده از ماتریس کوواریانس نامتقارن Robust به نظر می‌رسد و می‌تواند با نگرانی‌های جزئی درباره عدم برقراری پیش‌فرض‌ها مثل مسئله نرمالیتی، ناهمگنی یا مشاهداتی که باقیمانده بزرگ دارند، leverage و نفوذپذیری کنار بیاید. برای چنین مشکلات جزئی خطای استاندارد بر اساس acov به طور مؤثر می‌تواند با این نگرانی‌ها مقابله کند.

با استفاده از گزینه acov برآورد نقطه‌ای ضرایب دقیقاً مشابه OLS معمولی هستند اما خطای استاندارد را بر اساس ماتریس کوواریانس نامتقارن محاسبه می‌کنیم. در اینجا همان رگرسیون که در بالا اجرا شد همراه با گزینه acov استفاده می‌کنیم. همچنین از ods در SAS استفاده می‌کنیم تا خروجی برآورد پارامترها تنها با ماتریس کوواریانس نامتقارن باشد. خطای استاندارد Robust را در یک مرحله محاسبه کردیم و با برآورد پارامترها که با استفاده از proc sql ساخته‌ایم ترکیب کردیم و مقادیر t و احتمالات مربوطه را ایجاد کردیم. توجه کنید تغییر در خطای استاندارد و آزمون t (نه در ضرایب) است. در این مثال خاص استفاده از خطای استاندارد Robust هیچ تغییری در نتایج رگرسیون OLS اصلی ایجاد نکرد. همچنین باید ذکر کنیم که خطای استاندارد توانمند برای اصلاح اندازه نمونه تنظیم شده است.

```
proc reg data=elemapi2;
model api00=acs_k3 acs_46 full enroll/acov;
ods output Acovest=estcov;
ods output parameterestimates=pest;
run;
quit;
data temp_dm;
set estcov;
drop model dependent;
array a(5) intercept acs_k3 acs_46 full enroll;
array b(5) std1-std5;
b(_n_)=sqrt((395/390)*a(_n_));
std=max(of std1-std5);
keep variable std;
run;
proc sql;
select pest.variable, estimate, stderr, tvalue, probt, std as robust_stderr,
estimate/robust_stderr as tvalue_rb,
(1-probt(abs(estimate/robust_stderr),394))*2 as probt_rb
from pest,temp_dm
where pest.variable=temp_dm.variable;
quit;
```

Variable	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	robust_stderr	tvalue_rb	probt_rb
Intercept	-5.20041	84.95492	-0.06	0.9512	86.66308	-0.06001	0.95218
acs_k3	6.95438	4.37110	1.59	0.1124	4.620599	1.505082	0.133104
acs_46	5.96601	1.53105	3.90	0.0001	1.573214	3.792246	0.000173
full	4.66822	0.41425	11.27	<.0001	0.414681	11.25737	0
enroll	-0.10599	0.02695	-3.93	<.0001	0.028015	-3.78331	0.000179

استفاده از proc Genmod برای داده‌های خوشه‌بندی‌شده

همان‌طور که در درس ۲ توضیح داده شد رگرسیون OLS فرض می‌کند باقیمانده‌ها مستقل هستند. مجموعه داده elemapi2 حاوی داده‌های مربوط به 400 مدرسه از 37 ناحیه مدرسه می‌آیند. بسیار ممکن است که نمرات درون هر منطقه مدرسه مستقل نباشند و این می‌تواند منجر به مستقل نبودن باقیمانده‌ها در منطقه شود. Proc Genmod در SAS برای مدل‌سازی داده‌های همبسته استفاده می‌شود. می‌توانیم از دستور class و repeated استفاده کنیم تا نشان دهیم که مشاهدات در ناحیه‌ها بر اساس dnum خوشه‌بندی‌شده و مشاهدات ممکن است در داخل ناحیه همبسته باشند اما بین ناحیه‌ها مستقل باشند.

```
proc genmod data=elemapi2;
class dnum;
model api00=acs_k3 acs_46 full enroll;
repeated subject=dnum/type=ind;
run;
quit;
```

Analysis Of GEE Parameter Estimates Empirical Standard Error Estimates

Parameter	Estimate	Standard Error	95% Confidence Limits		Z	Pr > Z
Intercept	-5.2004	119.5172	-239.450	229.0490	-0.04	0.9653
acs_k3	6.9544	6.7726	-6.3196	20.2284	1.03	0.3045
acs_46	5.9660	2.4839	1.0976	10.8344	2.40	0.0163
full	4.6682	0.6904	3.3151	6.0213	6.76	<.0001
enroll	-0.1060	0.0421	-0.1886	-0.0234	-2.51	0.0119

همان‌طور که در رگرسیون با خطای Robust دیدیم برآورد ضرایب مشابه برآورد OLS است، اما خطای استاندارد مشاهدات در ناحیه‌ها را غیرمستقل محاسبه می‌کند. باوجود اینکه خطای استاندارد در این تحلیل بزرگ هستند سه متغیر که در تحلیل OLS معنی‌دار بودند در این تحلیل نیز معنی‌دار هستند.

متوجه می‌شویم که برآورد خطای استاندارد در اینجا متفاوت از نتایج حاصل از استفاده از دستور `regress` با گزینه خوشه‌بندی در `Stata` است. این به این دلیل است که `Stata` بیشتر تنظیمات نمونه را انجام می‌دهد. می‌توانیم برخی از برنامه‌های `SAS` را برای تعدیل اجرا کنیم. واریانس تعدیل‌شده یک ثابت ضربدر واریانس به دست آمده از برآورد خطای استاندارد تجربی است. این ثابت خاص برابر است با $(N-1)/(N-k)*M/(M-1)$

```

data em;
set elemapi2;
run;
proc genmod data=em;
class dnum;
model api00=acs_k3 acs_46 full enroll;
repeated subject=dnum/type=ind covb;
ods output geercov=gcov;
ods output geeemppest=parms;
run;
quit;
proc sql;
select count(dnum), count(distinct dnum) into:n, :m
from em;
quit;
proc sql;
select count(prm1) into:k
from gcov;
quit;
data gcov_ad;
set gcov;
array all(*) _numeric_;
do i=1 to dim(all);
all(i)=all(i)*((&n-1)/(&n-&k))*(&m/(&m-1));
if i=_n_ then std_ad=sqrt(all(i));
end;
drop i;
keep std_ad;
run;
data all;
merge parms gcov_ad;
run;
proc print data=all noobs;
run;

```

Parm	Estimate	Stderr	LowerCL	UpperCL	Z	ProbZ	std_ad
Intercept	-5.2004	119.5172	-239.450	229.0490	-0.04	0.9653	121.778
acs_k3	6.9544	6.7726	-6.3196	20.2284	1.03	0.3045	6.901
acs_46	5.9660	2.4839	1.0976	10.8344	2.40	0.0163	2.531
full	4.6682	0.6904	3.3151	6.0213	6.76	<.0001	0.703
enroll	-0.1060	0.0421	-0.1886	-0.0234	-2.51	0.0119	0.043

رگرسیون Robust

در SAS نمی‌توانیم به‌سادگی چند `proc` را اجرا کنیم تا رگرسیون Robust را با استفاده از تکرار حداقل مربعات باز وزنی اجرا کنیم. به‌منظور انجام رگرسیون Robust باید ماکرو خود را بنویسیم. برای این منظور ATS یک ماکرو به نام `robust_hb.sas` در `sas/webbooks/reg/chapter4/robust_hb.sas` نوشته است. این ماکرو ابتدا از وزن Hubert استفاده می‌کند و سپس به وزن دوپل تبدیل می‌شود. به این دلیل است که ماکرو Robust_hb نامیده می‌شود و `h` و `b` به ترتیب برای Hubert و `biweight` هستند. رگرسیون Robust به هر مشاهده با وزن بالاتر وزنی تخصیص می‌دهد که مشاهدات بهتر رفتار کنند. در حقیقت موارد بسیار منحرف آن‌هایی که با `COOK'S D` بالاتر از ۱ هستند می‌توانند مجموعه وزن‌های خود را از دست بدهند و بنابراین آن‌ها اصلاً در مدل گنجانده نمی‌شوند.

ماکرو `robust_hb.sas` از یک ماکرو دیگر به نام `mad.sas` در `sas/webbooks/reg/chapter4/mad.sas` برای تولید MAD (میانه انحراف مطلق) در طی روند تکرار استفاده می‌کند. ما هر دو ماکرو را برای انجام تجزیه و تحلیل رگرسیون Robust به‌صورت زیر نشان خواهیم داد. توجه کنید که در این تحلیل هر دو ضرایب و خطای استاندارد با رگرسیون OLS اصلی متفاوت است.

```
%include 'S:\software\sas\mad.sas';
%include 'S:\software\sas\robust_hb.sas';
%robust_hb(elemapi2,api00, acs_k3 acs_46 full enroll,
.01, 0.00005, 10);
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Dependent Variable: api00 api00

Number of Observations Read	400
Number of Observations Used	395
Number of Observations with Missing Values	5

Weight: _w2_

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	4	3053248	763312	73.19	<.0001
Error	390	4067269	10429		
Corrected Total	394	7120516			

Root MSE	102.12196	R-Square	0.4288
Dependent Mean	647.38090	Adj R-Sq	0.4229
Coeff Var	15.77463		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	-6.79858	80.45406	-0.08	0.9327
acs_k3	acs_k3	1	6.11031	4.15015	1.47	0.1417
acs_46	acs_46	1	6.25588	1.45280	4.31	<.0001
full	full	1	4.79575	0.39212	12.23	<.0001
enroll	enroll	1	-0.10924	0.02558	-4.27	<.0001

اگر نتایج رگرسیون Robust در بالا با نتایج OLS که قبلاً ارائه شده است مقایسه کنید می‌بینید که ضرایب و خطای استاندارد کاملاً مشابه می‌شوند و مقدار t و p-value نیز کاملاً یکسان است. با وجود مشکلات جزئی که در داده‌ها یافتیم وقتی تجزیه و تحلیل OLS را انجام دادیم تحلیل رگرسیون Robust نتایج کاملاً مشابهی را نشان می‌دهد که در واقع نشان‌دهنده جزئی بودن این مشکلات است. با توجه به تفاوت قابل‌ملاحظه در نتایج به جستجوی بیشتر برای یافتن علت تفاوت رگرسیون OLS و Robust تمایل داریم و از میان دو نتیجه، نتایج رگرسیون Robust قابل‌اعتمادتر خواهد بود.

بباید به مقادیر پیش‌بینی‌شده (fitted) P، باقیمانده‌ها r و مقادیر h (hat) leverage نگاهی بیندازیم. ماکرو robust_hb.sas یک مجموعه داده نهایی با مقادیر پیش‌بینی‌شده، باقیمانده‌های خام و مقادیر leverage همراه با مقادیر اصلی به نام _tempout_ تولید می‌کند.

حال اجازه دهید مقادیر پیش‌بینی‌شده متفاوت و وزن‌ها را بررسی کنیم. ابتدا وزن‌های تولیدشده در آخرین تکرار را بر اساس _w2_ مرتب می‌کنیم سپس به ۱۵ مشاهده اول نگاه می‌کنیم. توجه کنید که کوچک‌ترین وزن نزدیک ۱.۵ است اما به سرعت در محدوده ۰.۶ قرار می‌گیرد. ۵ مقدار اول به علت مقادیر گمشده پیش‌بینی‌کننده‌ها گمشده‌اند.

```
proc sort data = _tempout_;
  by descending _w2_;
run;
proc print data = _tempout_ (obs=10);
  var snum api00 p r h _w2_;
run;
```

Obs	snum	api00	p	r	h	_w2_
1	116	513	.	.	.	.
2	3072	763	.	.	.	.
3	3055	590	.	.	.	.
4	4488	521	.	.	.	.
5	4534	445	.	.	.	.
6	637	447	733.426	-286.144	0.003657	0.55684
7	5387	892	611.709	280.464	0.002278	0.57183
8	2267	897	622.062	275.512	0.009887	0.58481
9	65	903	631.930	271.731	0.010198	0.59466
10	3759	585	842.664	-257.473	0.040009	0.63128

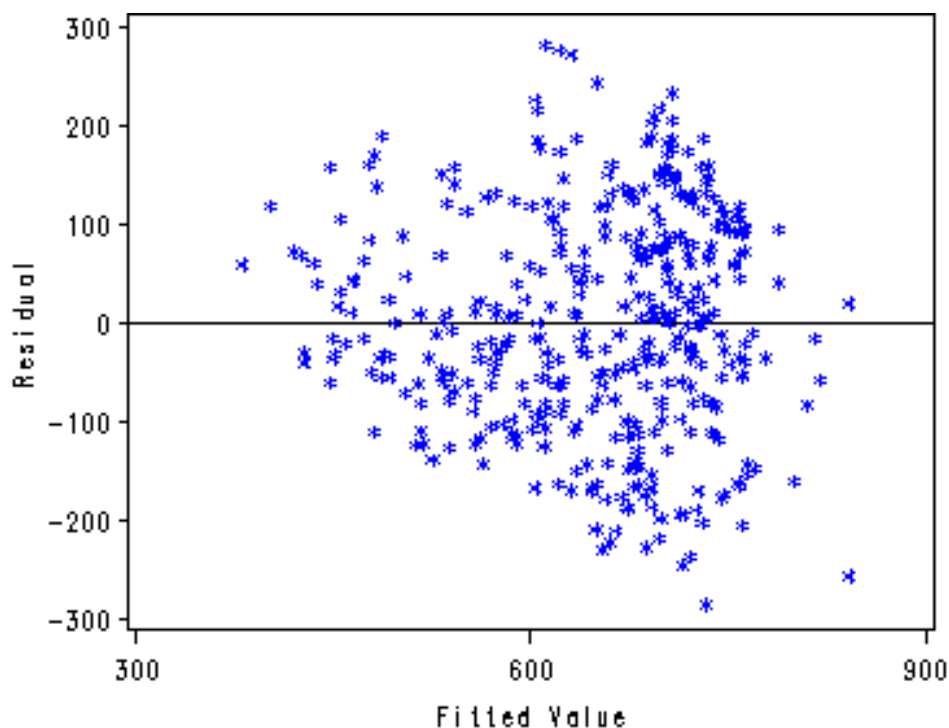
اکنون به ۱۰ مشاهده آخر نگاه می‌کنیم. وزن مشاهدات با snum مقادیر 1885, 4486, 1678 همگی نزدیک به ۱ است وقتی باقیمانده‌ها نسبتاً کوچک هستند. توجه کنید که مشاهدات فوق که کمترین وزن را داشتند بزرگ‌ترین باقیمانده‌ها را دارند (باقیمانده بالاتر از ۲۰۰) و مشاهدات با بالاترین وزن باقیمانده‌های کوچکی داشتند (کمتر از ۳).

```
proc sort data = _tempout_;
  by _w2_;
run;
proc print data = _tempout_ (obs=10);
  var snum api00 p r h _w2_;
run;
```

Obs	snum	api00	p	r	h	_w2_
1	1678	497	497.065	0.18424	0.023137	1.00000
2	4486	706	706.221	0.20151	0.013740	1.00000
3	1885	605	606.066	-0.41421	0.013745	1.00000
4	3535	705	703.929	1.16143	0.004634	0.99999
5	3024	727	729.278	-2.01559	0.010113	0.99997
6	3700	717	719.803	-2.43802	0.007317	0.99996
7	1596	536	533.918	2.77985	0.012143	0.99995
8	181	724	728.068	-3.53209	0.013665	0.99992
9	1949	696	691.898	3.96736	0.020426	0.99990
10	5917	735	731.141	4.03336	0.005831	0.99990

پس از استفاده از ماکرو `robust_hb.sas` می‌توان از مجموعه داده `_tempout_` استفاده کنیم تا نمودارهایی برای اهداف تشخیصی رگرسیون ایجاد کنیم. به‌عنوان مثال می‌توان نمودار باقیمانده‌ها در مقایسه با مقادیر پیش‌بینی‌شده با خط صفر ایجاد کنیم. این طرح بسیار شبیه به طرح OLS است به‌جز اینکه در طرح OLS همه مشاهدات به‌طور مساوی وزن می‌گیرند اما همان‌طور که مشاهده کردیم مشاهدات با بزرگ‌ترین باقیمانده وزن کمتری می‌گیرند و از این‌رو تأثیر کمتری بر نتایج دارند.

```
axis1 order = (-300 to 300 by 100) label=(a=90) minor=none;
axis2 order = (300 to 900 by 300) minor=none;
symbol v=star h=0.8 c=blue;
proc gplot data = _tempout_;
  plot r*p = 1 /haxis=axis2 vaxis=axis1 vref=0;
  label r = "Residual";
  label p = "Fitted Value";
run;
quit;
```


رگرسیون چندکی

به‌طور کلی رگرسیون چندکی و به‌طور خاص رگرسیون میانه می‌تواند به‌عنوان جایگزینی برای رگرسیون robust مورد توجه قرار گیرد. نرم‌افزار SAS رگرسیون چندکی را با استفاده از `proc iml` اجرا می‌کند. در داخل `proc iml` روشی به نام LAV نامیده می‌شود و آن یک رگرسیون میانه اجرا می‌کند که ضرایب آن با به حداقل رساندن انحراف مطلق از میانه برآورد می‌شود. البته به‌عنوان یک معیار تمرکز میانه نسبت به میانگین کمتر تحت تأثیر قرار می‌گیرد. البته این به این معنی نیست که رگرسیون میانه یک روش برآورد مقاوم است بلکه در واقع شواهدی وجود دارد که تأثیر مقادیر بالای leverage بر آن را نشان می‌دهد.

در اینجا چگونگی اجرای رگرسیون چندکی با استفاده از `proc iml` را نشان می‌دهیم. گام اول اطمینان از عدم حضور داده‌های گمشده در مجموعه داده مورد استفاده در `proc iml` است. در داخل `proc iml` ابتدا ماتریس‌های لازم برای محاسبات رگرسیون را تولید می‌کنیم و سپس روش LAV را بازخوانی می‌کنیم. پس از فراخوانی LAV می‌توانیم مقادیر پیش‌بینی شده و باقیمانده‌ها را محاسبه کنیم. در نهایت مجموعه داده‌ای به نام `_temp_` حاوی متغیر وابسته و همه پیش‌گوها به همراه مقادیر پیش‌بینی شده و باقیمانده‌ها ایجاد می‌کنیم.

```
data elemapi2;
set elemapi2;
cons=1;
if api00~= . & acs_k3~= . & acs_46~= . & full~= . & enroll~= .;
run;
proc iml ; /*Least absolute values*/
  use elemapi2;
  read all;
  a = cons || acs_k3 || acs_46 || full || enroll;
  b=api00;
```

```

opt= { . 3 0 1 };
call lav(rc,xr,a,b,,opt); /*print out the estimates*/

opt= { . 0 . 1 };
call lav(rc,xr,a,b,,opt); /*no print out but to create the xr*/

pred = a*t(xr);
resid = b - pred;
create _temp_ var { api00 cons acs_k3 acs_46 full enroll pred resid};
append;
quit;

```

```

LAV (L1) Estimation
Start with LS Solution
Start Iter: gamma=284.75134813 ActEqn=395

```

Iter	N Huber	Act Eqn	Rank	Gamma	L1(x)	F(Gamma)
31	36	5	5	0.0000	36268.1049	36240.6335

```

Algorithm converged
Objective Function L1(x)= 36268.104941
Number Search Directions= 68
Number Refactorizations = 2
Total Execution Time= 0.0060

```

Necessary and sufficient optimality condition satisfied.

L1 Solution with ASE

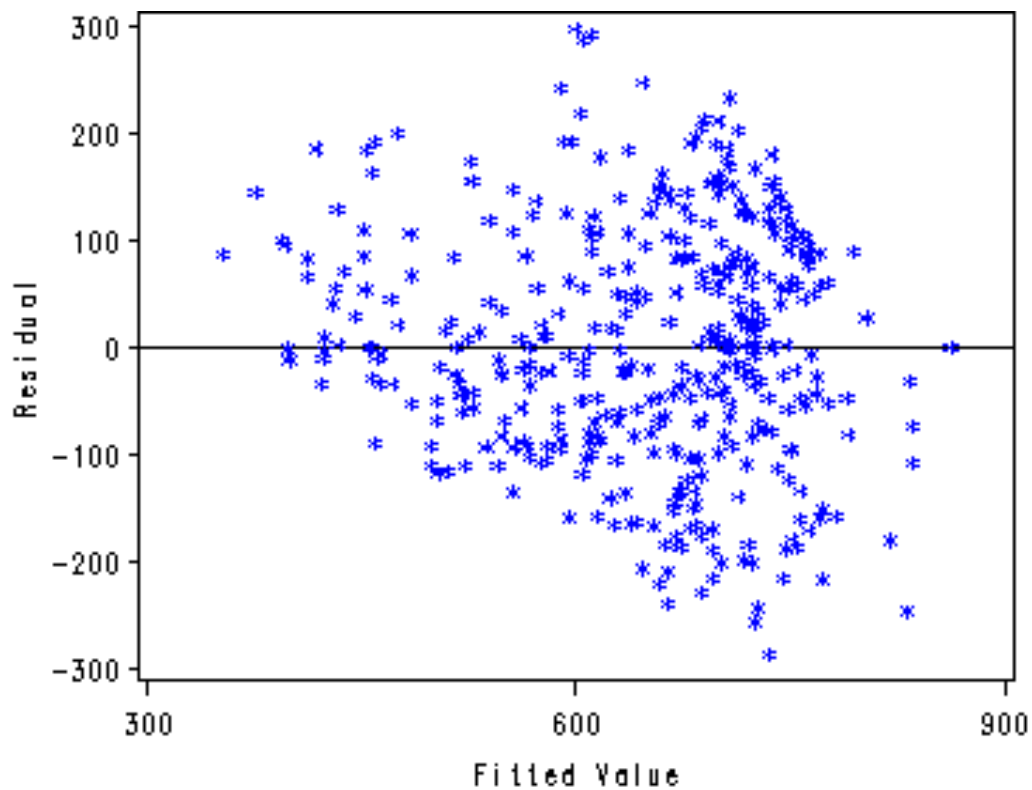
	Est	17.150502933	1.2690656888	7.2240793844	5.3238408715	-0.124573396
ASE	123.5315456	6.3559394265	2.2262729207	0.602359504	0.0391932684	

ضریب و خطای استاندارد برای `acs_k3` در مقایسه با OLS بسیار متفاوت است. (ضریب ۱.۲ در برابر ۶.۹ و خطای استاندارد ۶.۴ در برابر ۴.۳ است) ضرایب و خطاهای استاندارد برای دیگر متغیرها نیز متفاوت است اما این تفاوتها چشمگیر نیستند. با این وجود نتایج رگرسیون چندکی نشان می دهد که، مانند نتایج OLS، تمامی متغیرها به جز `acs_k3` معنی دار هستند. با استفاده از مجموعه داده `_temp_` که در بالا ساختیم نمودار باقیمانده ها را در برابر مقادیر پیش بینی شده رسم می کنیم.

```

axis1 order=(-300 to 300 by 100) label=(a=90) minor=none;
axis2 order=(300 to 900 by 300) minor=none;
symbol v=star h=0.8 c=blue;
proc gplot data=_tempout_;
plot r*u=1/haxis=axis2 vaxis=axis1 vref=0;
label r="Residual";
label p="Fitted value";
run;
quit;

```


رگرسیون خطی اجباری

بیاید این بخش را با نگاه به مدل رگرسیون با استفاده از مجموعه داده hsb2 آغاز کنیم. فایل hsb2 نمونه‌ای از ۲۰۰ مورد تحصیلات عالی است که متغیرهای id، جنسیت (female)، نژاد، خواندن، نوشتن، علوم اجتماعی و ریاضی را شامل می‌شود. متغیرهای خواندن، نوشتن، علوم اجتماعی و ریاضی به ترتیب نتایج آزمون استاندارد شده در خواندن و نوشتن، علوم و مطالعات اجتماعی و ریاضیات است. متغیر جنسیت کد ۱ برای زن و کد ۰ برای مرد تعریف شده است. ابتدا با انجام یک رگرسیون OLS نمره socst را از خواندن و نوشتن، ریاضیات و علوم اجتماعی و جنسیت پیش‌بینی می‌کنیم.

```
proc reg data=hsb2;
model socst=read write math science female;
run;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Dependent Variable: SOCST SOCST

Number of Observations Read	200
Number of Observations Used	200

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	5	10948	2189.65226	35.44	<.0001
Error	194	11988	61.79347		
Corrected Total	199	22936			

Root MSE	7.86088	R-Square	0.4773
Dependent Mean	52.40500	Adj R-Sq	0.4639
Coeff Var	15.00025		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	7.32055	3.64859	2.01	0.0462
READ	READ	1	0.37802	0.08066	4.69	<.0001
WRITE	WRITE	1	0.38535	0.08892	4.33	<.0001
MATH	MATH	1	0.12977	0.08932	1.45	0.1479
SCIENCE	SCIENCE	1	-0.03159	0.08150	-0.39	0.6988
FEMALE	FEMALE	1	-0.34790	1.24576	-0.28	0.7803

توجه داشته باشید که ضریب خواندن و نوشتن باهم و همچنین ضریب ریاضیات و علوم باهم شباهت دارند. (درحالی که هر دو تفاوت معنی داری با صفر ندارند). فرض کنید یک تئوری داریم که خواندن و نوشتن باید ضریب برابر داشته باشند. می توانیم با دستور `test` برابری ضرایب را آزمون کنیم.

```
test read=write;
run;
```

Test 1 Results for Dependent Variable SOCST

Source	DF	Mean Square	F Value	Pr > F
Numerator	1	0.18350	0.00	0.9566
Denominator	194	61.79347		

نتایج آزمون نشان می دهد که تفاوت معنی داری بین ضرایب خواندن و نوشتن وجود ندارد. با توجه به برابری ضریب ریاضی و علوم آزمون برابری این دو را نیز انجام می دهیم.

```
test math=science;
run;
```

Test 2 Results for Dependent Variable SOCST

Source	DF	Mean Square	F Value	Pr > F
Numerator	1	87.67242	1.42	0.2351
Denominator	194	61.79347		

اکنون این دو آزمون را همزمان باهم انجام می‌دهیم. دستور `mtest` همزمان آزمون می‌کند که ضریب خواندن برابر نوشتن و ضریب ریاضی برابر با علوم است.

```
mtest math-science, read-write;
run;
```

Multivariate Test 1

Multivariate Statistics and Exact F Statistics

S=1 M=0 N=96

Statistic	Value	F Value	Num DF	Den DF	Pr > F
Wilks' Lambda	0.99273386	0.71	2	194	0.4929
Pillai's Trace	0.00726614	0.71	2	194	0.4929
Hotelling-Lawley Trace	0.00731933	0.71	2	194	0.4929
Roy's Greatest Root	0.00731933	0.71	2	194	0.4929

توجه داشته باشید که این آزمون دوم دارای ۲ درجه آزادی است زیرا هر دو فرضیه را آزمون می‌کند و این آزمون معنی‌دار نیست نشان می‌دهد که این جفت ضرایب به‌طور معنی‌داری متفاوت از یکدیگر نیستند. در صورتی که ضرایب باهم برابر باشند می‌توانیم مدل رگرسیونی را برآورد کنیم. برای مثال با محدودیت برابری ضریب خواندن و نوشتن شروع می‌کنیم. با استفاده از `proc reg` و دستور `restrict` این مدل را اجرا می‌کنیم.

```
proc reg data=hsb2;
model socst=read write math science female;
restrict read=write;
run;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Dependent Variable: SOCST SOCST

NOTE: Restrictions have been applied to parameter estimates.

Number of Observations Read 200
Number of Observations Used 200

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	4	10948	2737.01945	44.52	<.0001
Error	195	11988	61.47752		
Corrected Total	199	22936			

Root MSE	7.84076	R-Square	0.4773
Dependent Mean	52.40500	Adj R-Sq	0.4666
Coeff Var	14.96186		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	7.33515	3.62943	2.02	0.0446
READ	READ	1	0.38140	0.05141	7.42	<.0001
WRITE	WRITE	1	0.38140	0.05141	7.42	<.0001
MATH	MATH	1	0.12975	0.08909	1.46	0.1469
SCIENCE	SCIENCE	1	-0.03148	0.08127	-0.39	0.6989
FEMALE	FEMALE	1	-0.32472	1.16790	-0.28	0.7813
RESTRICT		-1	-25.03554	458.25046	-0.05	0.9566*

* Probability computed using beta distribution.

توجه کنید که ضریب خواندن و نوشتن همراه با خطای استاندارد، آزمون t و غیره یکسان هستند. همچنین دقت کنید که درجه آزادی برای آزمون F مانند مدل OLS برابر ۴ است نه ۵. علت آن است که تنها یک ضریب برای خواندن و نوشتن برآورد می‌شود، مانند یک متغیر تنها که برابر با مجموع مقادیر آن‌ها برآورد می‌شود. همچنین توجه کنید که ریشه MSE برای مدل موردنظر کمی بالاتر است ولی این مقدار جزئی است. علت نیز این است که مدل را مجبور کردیم تا ضریب خواندن و نوشتن در به حداقل رساندن مجموع مربعات خطا یکسان برآورد شود. (ضرایب که موجب کاهش SSE خواهد شد ضرایب مدل بدون مقدار ثابت هستند).

در ادامه محدودیت دوم را تعریف می‌کنیم و ضریب ریاضی و علوم را باهم برابر قرار می‌دهیم و همراه با محدودیت قبلی مدل را اجرا می‌کنیم.

```
proc reg data=hsb2;
model socst=read write math science female;
restrict read=write , math=science;
run;
```

Dependent Variable: SOCST SOCST

NOTE: Restrictions have been applied to parameter estimates.

Number of Observations Read	200
Number of Observations Used	200

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	3	10861	3620.17256	58.76	<.0001
Error	196	12076	61.61060		
Corrected Total	199	22936			

Root MSE	7.84924	R-Square	0.4735
Dependent Mean	52.40500	Adj R-Sq	0.4655
Coeff Var	14.97804		

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	7.49787	3.63079	2.07	0.0402
READ	READ	1	0.38564	0.05134	7.51	<.0001
WRITE	WRITE	1	0.38564	0.05134	7.51	<.0001
MATH	MATH	1	0.04325	0.05186	0.83	0.4054
SCIENCE	SCIENCE	1	0.04325	0.05186	0.83	0.4054
FEMALE	FEMALE	1	-0.19659	1.16421	-0.17	0.8661
RESTRICT		-1	-15.59490	458.81451	-0.03	0.9730*
RESTRICT		-1	543.08175	455.55392	1.19	0.2342*

* Probability computed using beta distribution.

اکنون ضرایب برای $read=write$ و $math=science$ است و درجه آزادی برای مدل برابر ۳ است. مجدداً ریشه MSE کمی بالاتر از مدل قبلی است اما باید تأکید کنیم که تفاوت جزئی است. اگر در واقع ضریب برای $read=write$ و $math=science$ بود این برآورد ترکیبی ممکن است پایدارتر باشد و بهتر بتوان به دیگر نمونه‌ها تعمیم داد؛ بنابراین اگرچه این برآورد ممکن است سبب افزایش جزئی خطای استاندارد پیش‌بینی شده در این نمونه شوند اما ممکن است به جمعیتی که از آن آمده است بهتر باشد.

رگرسیون با داده‌های سانسور و بریده‌شده

تجزیه و تحلیل داده‌هایی که حاوی مقادیر سانسور شده و یا بریده‌شده هستند در بسیاری از رشته‌های تحقیقاتی رایج است. با توجه به Hosmer و Lemeshow (1999) مقادیر سانسور شده مقادیری است که به دلیل عوامل تصادفی برای هر موضوع ناقص است. از سوی دیگر مقادیر بریده‌شده به دلیل فرایند انتخاب طرح مطالعه ناقص است.

با بررسی داده‌ها سانسور شده شروع خواهیم کرد.

رگرسیون با مقادیر سانسور شده

در این مثال ما یک متغیر به نام acadindx داریم که ترکیب وزنی از نمرات آزمون استاندارد شده و نمرات آکادمیک است. حداکثر نمره ممکن در acadindx برابر ۲۰۰ است اما واضح است که ۱۶ دانش‌آموزی که ۲۰۰ به دست آورده‌اند در توانایی علمی دقیقاً برابر نیستند. به عبارت دیگر تنوع در توانایی‌های علمی وجود دارد که برای دانش‌آموزان ۲۰۰ امتیاز در مورد acadindx حساب نمی‌شود. گفته می‌شود متغیر acadindx سانسور شده و به خصوص سانسور شده از سمت راست است.

بیا به مثال نگاه کنیم. با توصیف داده‌ها و آمار توصیفی و همبستگی بین متغیرها شروع می‌کنیم.

```
proc means data=acadindx;  
run;
```

The MEANS Procedure

Variable	N	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum
id	200	100.5000000	57.8791845	1.0000000	200.0000000
female	200	0.5450000	0.4992205	0	1.0000000
reading	200	52.2300000	10.2529368	28.0000000	76.0000000
writing	200	52.7750000	9.4785860	31.0000000	67.0000000
acadindx	200	172.1850000	16.8173987	138.0000000	200.0000000

```
proc means data=acadindx n;  
where acadindx=200;  
run;
```

The MEANS Procedure

Variable	N
id	16
female	16
reading	16
writing	16
acadindx	16

```
proc corr data=acadindx nosimple noprob;  
var acadindx female reading writing;  
run;
```

The CORR Procedure

4 Variables: acadindx female reading writing

Pearson Correlation Coefficients, N = 200

	acadindx	female	reading	writing
acadindx	1.00000	-0.08210	0.71309	0.66256
female	-0.08210	1.00000	-0.05308	0.25649
reading	0.71309	-0.05308	1.00000	0.59678
writing	0.66256	0.25649	0.59678	1.00000

اکنون بیاید رگرسیون OLS استاندارد را اجرا کنیم و مقادیر پیش‌بینی شده را در $p1$ ذخیره کنیم.

```
proc reg data=acadindx;
model acadindx=female reading writing;
output out=reg1 p=p1;
run;
quit;
```

The REG Procedure

Model: MODEL1

Dependent Variable: acadindx

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	3	34994	11665	107.40	<.0001
Error	196	21288	108.61160		
Corrected Total	199	56282			

Root MSE	10.42169	R-Square	0.6218
Dependent Mean	172.18500	Adj R-Sq	0.6160
Coeff Var	6.05261		

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	1	96.11841	4.48956	21.41	<.0001
female	1	-5.83250	1.58821	-3.67	0.0003
reading	1	0.71842	0.09315	7.71	<.0001
writing	1	0.79057	0.10410	7.59	<.0001

Proc lifereg یکی از روش‌های SAS است که می‌تواند برای رگرسیون با داده‌های سانسور شده مورد استفاده قرار گیرد. دستورالعمل شبیه proc reg است. با افزودن متغیری که نشان می‌دهد در مورد مشاهده سانسور شده است؛ بنابراین باید مجموعه داده‌ای با اطلاعات در مورد سانسور کردن ایجاد کنیم.

```
data=tobit_model;
set acadindx;
censor=(acadindx>=200);
run;
proc lifereg data=tobit_model;
model acadindx*censor(1)=female reading writing/d=normal;
output out=reg2 p=p2;
run;
```

The LIFEREG Procedure

Model Information

Data Set	WORK.TOBIT_MODEL
Dependent Variable	acadindx
Censoring Variable	censor
Censoring Value(s)	1
Number of Observations	200
Noncensored Values	184
Right Censored Values	16
Left Censored Values	0
Interval Censored Values	0
Name of Distribution	Normal
Log Likelihood	-718.0636168

Algorithm converged.

Type III Analysis of Effects

Effect	DF	Wald	
		Chi-Square	Pr > ChiSq
female	1	14.0654	0.0002
reading	1	60.8529	<.0001
writing	1	54.1655	<.0001

Analysis of Parameter Estimates

Parameter	DF	Estimate	Standard Error	95% Confidence Limits		Chi-Square	Pr > ChiSq
Intercept	1	92.7378	4.8034	83.3233	102.1524	372.74	<.0001
female	1	-6.3473	1.6924	-9.6644	-3.0302	14.07	0.0002
reading	1	0.7777	0.0997	0.5823	0.9731	60.85	<.0001
writing	1	0.8111	0.1102	0.5951	1.0271	54.17	<.0001
Scale	1	10.9897	0.5817	9.9067	12.1912		

بیاپید دو مجموعه داده‌ای که ساختیم به منظور مقایسه پیش‌بین‌های p1 و p2 باهم ترکیب کنیم.

```
data compare;
merge reg1 reg2;
by id;
run;
proc means data=compare;
var scsdindx p1 p2;
run;
```

The MEANS Procedure

Variable	N	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum
acadindx	200	172.1850000	16.8173987	138.0000000	200.0000000
p1	200	172.1850000	13.2608696	142.3820725	201.5311070
p2	200	172.7040275	14.0029221	141.2210940	203.8540576

این نشان می‌دهد که مقادیر پیش‌بینی شده مدل رگرسیون سانسور شده انحراف استاندارد بزرگ‌تر و برد وسیع‌تری دارند. وقتی فهرستی از p1 و p2 را برای همه دانش‌آموزانی که حداکثر ۲۰۰ را در acadindx کسب کرده‌اند نگاه می‌کنیم می‌بینیم که مقادیر پیش‌بینی شده در مدل رگرسیون سانسور شده بیش از مقدار پیش‌بینی شده OLS است. این پیش‌بینی‌ها برآورد چگونگی تغییرات را نشان می‌دهد اگر مقادیر acadindx می‌توانست از ۲۰۰ بیشتر شود.

```
proc print data=compare;
var acadindx p1=p2;
where acadindx=200;
run;
```

Obs	acadindx	p1	p2
32	200	179.175	179.620
57	200	192.681	194.329
68	200	201.531	203.854
80	200	191.831	193.577
82	200	188.154	189.563
88	200	186.573	187.940
95	200	195.997	198.176
100	200	186.933	188.108
132	200	197.578	199.798
136	200	189.459	191.144
143	200	191.185	192.833
157	200	191.614	193.477
161	200	180.251	181.008
169	200	182.275	183.367
174	200	191.614	193.477
200	200	187.662	189.421

Proc lifereg داده‌های راست سانسور و سانسور شده از چپ و سانسور فاصله‌ای را پشتیبانی می‌کند. دو روش دیگر در SAS وجود دارد که رگرسیون سانسور شده را اجرا می‌کند مثل `proc qlim`.

رگرسیون با داده‌های بریده‌شده

داده‌های بریده‌شده زمانی رخ می‌دهد که برخی از مشاهدات به دلیل مقادیر متغیر در تجزیه و تحلیل شامل نمی‌شوند. تجزیه و تحلیل داده‌های بریده‌شده را با استفاده از مجموعه داده‌ی `acadindx` که در بخش قبل استفاده شد نشان خواهیم داد. فرض کنید برای رسیدن به یک برنامه ویژه افتخاری دانش آموزان باید حداقل ۱۶۰ امتیاز از `acadindx` را کسب کنند؛ بنابراین تمامی مشاهدات را که مقدار `acadindx` آن‌ها برابر یا کمتر از ۱۶۰ است کنار می‌گذاریم. اکنون همان مدل که در بخش داده‌های سانسور شده اجرا کردیم برآورد می‌کنیم تنها این بار مقدار ۲۰۰ برای `acadindx` سانسور شده نیست.

```
proc reg data=acadindx;  
model acadindx=female reading writing;  
where acadindx>160;  
run;  
quit;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Dependent Variable: acadindx

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	3	8074.79638	2691.59879	33.01	<.0001
Error	140	11416	81.54545		
Corrected Total	143	19491			

Root MSE	9.03025	R-Square	0.4143
Dependent Mean	180.42361	Adj R-Sq	0.4017
Coeff Var	5.00503		

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	1	125.63547	5.89156	21.32	<.0001
female	1	-5.23849	1.61563	-3.24	0.0015
reading	1	0.44111	0.09635	4.58	<.0001
writing	1	0.58733	0.11508	5.10	<.0001

واضح است که برآورد ضرایب با توجه به این واقعیت که ۵۳ مشاهده از مجموعه داده کنار گذاشته شده اند تحریف می شود این به محدود کردن برد هر دو متغیر پاسخ و پیشگو کمک می کند. برای مثال ضریب write از ۰.۷۹ به ۰.۵۸ کاهش یافته است. این به این معنی است که اگر هدف ما یافتن رابطه بین acadindx و متغیرهای پیشگو باشد بریده شدن acadindx در نمونه باعث برآورد اریب می شود. روش بهتر برای تحلیل این داده ها رگرسیون بریده شده است.

با استفاده از proc qlim این کار را انجام می دهیم. Proc qlim یک روش آزمایشی است که در نسخه SAS ۸.۱ موجود است. proc qlim (Qualitative and limited dependent variable model) یک مدل متغیر وابسته (و چند متغیره) را که متغیرهای وابسته مقدارهای گسسته را می پذیرد یا متغیرهای وابسته تنها در دامنه محدودی از آن ها مشاهده می شود تحلیل می کند.

```
data trunc_model;
set acadindx;
y=.;
if acadindx>160 & acadindx~= . then y=acadindx;
run;
proc qlim data=trunc_model;
model y=female reading writing;
endogenous y~truncated (b=160);
run;
```

The QLIM Procedure

Summary Statistics of Continuous Responses

Obs					N Obs	N
Upper	Mean	Standard Error	Type	Lower Bound	Upper Bound	Lower Bound
Variable Bound						
y	180.4236	11.674837	Truncated	160		

Model Fit Summary

Number of Endogenous Variables	1
Endogenous Variable	y
Number of Observations	144
Missing Values	56
Log Likelihood	-510.00768
Maximum Absolute Gradient	3.87471E-6
Number of Iterations	14
AIC	1030
Schwarz Criterion	1045

Algorithm converged.

Parameter Estimates

Parameter	Estimate	Standard Error	t Value	Approx Pr > t
Intercept	110.289206	8.673847	12.72	<.0001
female	-6.099602	1.925245	-3.17	0.0015
reading	0.518179	0.116829	4.44	<.0001
writing	0.766164	0.152620	5.02	<.0001
_Sigma	9.803571	0.721646	13.59	<.0001

ضرایب از `proc qlim` به نتایج OLS نزدیکتر است به عنوان مثال ضریب نوشتن ۰.۷۷ است که نزدیک به نتیجه OLS یعنی ۰.۷۹ است. با این حال نتایج هنوز هم تا حدودی در دیگر متغیرها متفاوت است. به عنوان مثال ضریب خواندن ۰.۵۲ است که نسبت به ۰.۷۲ در OLS با داده‌های نامحدود و ۰.۹۷ OLS با داده‌های محدود بهتر است. در حالی که `proc qlim` ممکن است برآورد یک فایل داده محدود شده را در مقایسه با OLS بهبود بخشد قطعاً هیچ جایگزینی برای تجزیه و تحلیل فایل کامل اطلاعات نامحدود ندارد.

رگرسیون با خطای اندازه‌گیری

به احتمال زیاد به یاد می‌آورید که یکی از پیش‌فرض‌های رگرسیون این است که متغیرهای پیشگو بدون خطای اندازه‌گیری باشند. مشکل این است که خطای اندازه‌گیری در متغیرهای پیشگو منجر به کم برآورد ضرایب رگرسیونی می‌شود.

این بخش در حال توسعه است.

مدل‌های رگرسیونی معادله چندگانه

اگر یک مجموعه داده دارای متغیر کافی باشد ممکن است بخواهیم بیش از یک مدل را تخمین بزنیم. برای مثال ممکن است بخواهیم y_1 را از x_1 و همچنین y_2 را از x_2 پیش‌بینی کنیم. هر چند که هیچ متغیر مشترکی وجود ندارد این دو مدل مستقل از یکدیگر نیستند زیرا داده‌ها از یک موضوع هستند. این یک مثال از رگرسیون معادله چندگانه است که به عنوان رگرسیون ظاهراً نامرتب شناخته می‌شود. می‌توانیم ضرایب را برآورد کنیم و خطای استاندارد را با توجه به خطای مرتبط به مدل به دست آوریم. یک ویژگی مهم از حالت‌های معادله چندگانه این است که می‌توانیم پیشگوها را در معادلات آزمون کنیم. یک مثال دیگر از رگرسیون معادله چندگانه تمایل به پیش‌بینی y_1, y_2, y_3 با x_1, x_2 است.

این سیستم ۳ معادله به عنوان رگرسیون چندمتغیره با متغیرهای پیشگو مشابه برای هر مدل شناخته می‌شود. بازهم توانایی آزمون ضرایب در معادلات مختلف را داریم.

مدل معادلات چندگانه یک افزار قدرتمند برای کیت ابزار تجزیه و تحلیل اطلاعات است.

رگرسیون ظاهراً نامرتب

برای رگرسیون ظاهراً نامرتب از فایل داده‌های hsb2 استفاده می‌کنیم. این بار به دو مدل رگرسیونی زیر دقت کنید.

Science=math female

Write= read female

این موردی است که خطاهای (باقیمانده‌ها) این دو مدل همبستگی دارند. حتی اگر متغیر پیشگو جنسیت در دو مدل وجود نداشت این موضوع صحیح است. خطاها همبسته خواهند بود؛ زیرا همه مقادیر متغیرها از مجموعه یکسانی از مشاهدات جمع‌آوری شده است. این یک موقعیت مناسب برای رگرسیون به‌ظاهر نامرتب با استفاده از `proc syslin` با گزینه `sur` است. با استفاده از `proc syslin` می‌توانیم هر دو مدل را به‌طور هم‌زمان برآورد کنیم درحالی‌که خطای همبسته در همان زمان محاسبه می‌شود منجر به برآورد بسنده ضرایب و خطای استاندارد می‌شود. دستور به‌صورت زیر است:

```
proc syslin data=hsb2 sur;
science: model science=math female;
write: model write=read female;
run;
```

The SYSLIN Procedure Ordinary Least Squares Estimation

Model	SCIENCE
Dependent Variable	SCIENCE
Label	SCIENCE

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	2	8022.016	4011.008	67.96	<.0001
Error	197	11627.34	59.02203		
Corrected Total	199	19649.35			

Root MSE	7.68258	R-Square	0.40826
Dependent Mean	51.86500	Adj R-Sq	0.40225
Coeff Var	14.81265		

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	18.10509	3.182690	5.69	<.0001	Intercept
MATH	1	0.664059	0.058157	11.42	<.0001	MATH
FEMALE	1	-2.20088	1.091378	-2.02	0.0451	FEMALE

قسمت اول خروجی شامل برآورد OLS برای هر مدل است. اینجا برآورد OLS برای اولین مدل را داریم:

The SYSLIN Procedure
Ordinary Least Squares Estimation

Model WRITE
Dependent Variable WRITE
Label WRITE

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	2	7856.321	3928.161	77.21	<.0001
Error	197	10022.55	50.87591		
Corrected Total	199	17878.88			

Root MSE 7.13273 R-Square 0.43942
Dependent Mean 52.77500 Adj R-Sq 0.43373
Coeff Var 13.51537

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	20.22837	2.713756	7.45	<.0001	Intercept
READ	1	0.565887	0.049385	11.46	<.0001	READ
FEMALE	1	5.486894	1.014261	5.41	<.0001	FEMALE

و برآورد OLS برای مدل دوم به صورت:

The SYSLIN Procedure
Seemingly Unrelated Regression Estimation

Cross Model Covariance

	SCIENCE	WRITE
SCIENCE	59.0220	7.8780
WRITE	7.8780	50.8759

Cross Model Correlation

	SCIENCE	WRITE
SCIENCE	1.00000	0.14376
WRITE	0.14376	1.00000

Cross Model Inverse Correlation

	SCIENCE	WRITE
SCIENCE	1.02110	-0.14680
WRITE	-0.14680	1.02110

Cross Model Inverse Covariance

	SCIENCE	WRITE
SCIENCE	0.017300	-.002679
WRITE	-.002679	0.020070

System Weighted MSE   0.9981
Degrees of freedom   394
System Weighted R-Square   0.3871

Model   SCIENCE
Dependent Variable   SCIENCE
Label   SCIENCE

Proc syslin با گزینه sur برآورد همبستگی بین خطاهای دو مدل را نیز به ما می‌دهد. خروجی به صورت زیر است:

The SYSLIN Procedure
Seemingly Unrelated Regression Estimation

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	20.11558	3.165188	6.36	<.0001	Intercept
MATH	1	0.626086	0.057815	10.83	<.0001	MATH
FEMALE	1	-2.22179	1.091372	-2.04	0.0431	FEMALE

Model WRITE
Dependent Variable WRITE
Label WRITE

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	21.82751	2.699023	8.09	<.0001	Intercept
READ	1	0.535614	0.049095	10.91	<.0001	READ
FEMALE	1	5.453890	1.014245	5.38	<.0001	FEMALE

نهایتاً برآورد رگرسیون ظاهراً نامرتب برای مدل‌ها را داریم. توجه کنید که هر دو برآورد ضرایب و خطای استاندارد آن‌ها از برآورد مدل OLS نشان داده شده در بالا متفاوت است.

The SYSLIN Procedure
Ordinary Least Squares Estimation

Model SCIENCE
Dependent Variable SCIENCE
Label SCIENCE

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	2	8022.016	4011.008	67.96	<.0001
Error	197	11627.34	59.02203		
Corrected Total	199	19649.35			

Root MSE 7.68258 R-Square 0.40826
Dependent Mean 51.86500 Adj R-Sq 0.40225
Coeff Var 14.81265

Parameter Estimates						
Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	18.10509	3.182690	5.69	<.0001	Intercept
MATH	1	0.664059	0.058157	11.42	<.0001	MATH
FEMALE	1	-2.20088	1.091378	-2.02	0.0451	FEMALE

اکنون که برآورد مدل‌ها را داریم متغیر پیشگو را آزمون می‌کنیم. آزمون female اطلاعات دو مدل را ترکیب می‌کند. آزمون math و read در واقع برابر با آزمون t بالا است به‌جز اینکه نتایج به‌صورت آزمون F نمایش داده شده است.

```
proc syslin data=hsb2 sur;
science: model science=math female;
write: model write=read female;
female: stest science.female=write.female=0;
math: stest science.math=0;
read: stest write.read=0;
run;
```

Test Results					
Num DF	Den DF	F Value	Pr > F	Label	
2	394	18.52	0.0001	FEMALE	

Test Results					
Num DF	Den DF	F Value	Pr > F	Label	
1	394	117.49	0.0001	MATH	

Test Results					
Num DF	Den DF	F Value	Pr > F	Label	
1	394	119.25	0.0001	READ	

اکنون سه مدل را برآورد می‌کنیم که متغیر پیشگو یکسانی در هر مدل که به‌صورت زیر نشان داده استفاده کنیم:

Read= female prog1 prog3

Write= female prog1 prog3

Math= female prog1 prog3

متغیرهای prog1 و prog3 متغیرهای نشانگر برای متغیر prog است. اجازه دهید ابتدا این متغیرها را تولید کنیم؛ قبل از اینکه سه مدل را با استفاده از proc syslin برآورد کنیم.

```

data hsb2;
set hsb2;
prog1=(prog=1);
prog3=(prog=3);
run;
proc syslin data=hsb2 sur;
model1: model read=female prog1 prog3;
model2: model write=female prog1 prog3;
model3: model math=female prog1 prog3;
run;

```

<some output omitted>

The SYSLIN Procedure
Ordinary Least Squares Estimation

Model	MODEL1
Dependent Variable	READ
Label	READ

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	56.82950	1.170562	48.55	<.0001	Intercept
FEMALE	1	-1.20858	1.327672	-0.91	0.3638	FEMALE
prog1	1	-6.42937	1.665893	-3.86	0.0002	
prog3	1	-9.97687	1.606428	-6.21	<.0001	

The SYSLIN Procedure
Ordinary Least Squares Estimation

Model	MODEL2
Dependent Variable	WRITE
Label	WRITE

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	53.62162	1.042019	51.46	<.0001	Intercept
FEMALE	1	4.771211	1.181876	4.04	<.0001	FEMALE
prog1	1	-4.83293	1.482956	-3.26	0.0013	
prog3	1	-9.43807	1.430021	-6.60	<.0001	

The SYSLIN Procedure
Ordinary Least Squares Estimation

Model MODEL3
Dependent Variable MATH
Label MATH

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	57.10551	1.036890	55.07	<.0001	Intercept
FEMALE	1	-0.67377	1.176059	-0.57	0.5674	FEMALE
prog1	1	-6.72394	1.475657	-4.56	<.0001	
prog3	1	-10.3217	1.422983	-7.25	<.0001	

این رگرسیون‌ها برآورد خوب ضرایب و خطاهای استاندارد را ارائه می‌دهند اما این نتایج فرض می‌کند که باقیمانده هر تحلیل کاملاً مستقل از دیگری است. همچنین اگر بخواهیم متغیر جنسیت را آزمون کنیم باید سه با این آزمون را تکرار کنیم و نمی‌توانیم اطلاعات را از هر سه آزمون با یک آزمون کلی ترکیب کنیم.

حالا بیایید خروجی برآورد با استفاده از رگرسیون ظاهراً نامرتبط را ببینیم:

Model MODEL1
Dependent Variable READ
Label READ

The SYSLIN Procedure
Seemingly Unrelated Regression Estimation

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	56.82950	1.170562	48.55	<.0001	Intercept
FEMALE	1	-1.20858	1.327672	-0.91	0.3638	FEMALE
prog1	1	-6.42937	1.665893	-3.86	0.0002	
prog3	1	-9.97687	1.606428	-6.21	<.0001	

Model MODEL2
Dependent Variable WRITE
Label WRITE

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	53.62162	1.042019	51.46	<.0001	Intercept
FEMALE	1	4.771211	1.181876	4.04	<.0001	FEMALE
prog1	1	-4.83293	1.482956	-3.26	0.0013	
prog3	1	-9.43807	1.430021	-6.60	<.0001	

Model	MODEL3
Dependent Variable	MATH
Label	MATH

Parameter Estimates

Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t	Variable Label
Intercept	1	57.10551	1.036890	55.07	<.0001	Intercept
FEMALE	1	-0.67377	1.176059	-0.57	0.5674	FEMALE
prog1	1	-6.72394	1.475657	-4.56	<.0001	
prog3	1	-10.3217	1.422983	-7.25	<.0001	

توجه داشته باشید که ضرایب در نتایج OLS و برآورد رگرسیون ظاهراً نامرتب یکشان هستند باین حال خطای استاندارد در نتیجه همبستگی میان باقیمانده‌ها در معادلات چندگانه فقط کمی متفاوت است.

علاوه بر گرفتن خطای استاندارد مناسب‌تر می‌توان اثر متغیرهای پیشگو در معادلات را آزمون کرد. می‌توان فرض کرد که ضریب جنسیت برای هر سه متغیر پاسخ صفر است همان‌طور که در زیر نشان داده شده است:

```
proc syslin data=hsb2 sur;
model1: model read=female prog1 prog3;
model2: model write=female prog1 prog3;
model3: model math=female prog1 prog3;
female: stest model1.female=model2.female=model3.female=0;
run;
```

Test Results

Num DF	Den DF	F Value	Pr > F	Label
3	588	11.63	0.0001	FEMALE

همچنین می‌توانیم تنها آزمون برابر صفر بودن ضریب جنسیت در دو معادله read و math را آزمون کنیم.

```
proc syslin data=hsb2 sur;
model1: model read=female prog1 prog3;
model2: model write=female prog1 prog3;
model3: model math=female prog1 prog3;
f1: stest model1.female=model3.female=0;
run;
```

Test Results

Num DF	Den DF	F Value	Pr > F	Label
2	588	0.42	0.6599	F1

و نیز می‌توان آزمون کرد که ضرایب prog1 و prog3 برای هر سه متغیر پاسخ برابر صفر است همان‌طور که در زیر نشان داده شده است.

```
proc syslin data=hsb2 sur;
model1: model read=female prog1 prog3;
model2: model write=female prog1 prog3;
model3: model math=female prog1 prog3;
progs: stest model1.prog1=model2.prog1=model3.prog1=0 ,
        model1.prog3=model2.prog3=model3.prog3=0;
run;
```

Test Results				
Num DF	Den DF	F Value	Pr > F	Label
6	588	11.83	0.0001	PROGS

رگرسیون چندمتغیره

اکنون با استفاده از رگرسیون چندمتغیره با استفاده از proc reg به دنبال تحلیل مشابهی می‌گردیم که در مثال proc syslin بالا دیدیم، ۳ مدل زیر را برآورد می‌کنیم:

Read=female prog1 prog3

Write= female prog1 prog3

Math= female prog1 prog3

در زیر از proc reg استفاده می‌کنیم تا read,write,math را از متغیرهای پیشگو female, prog1, prog3 پیش‌بینی می‌کنیم. توجه داشته باشید که قسمت بالای خروجی مشابه خروجی sureg است که خلاصه‌ای کلی از هر مدل را برای هر متغیر می‌دهد با این حال نتایج تقریباً متفاوت است و sureg از آزمون chi-square برای آزمون کلی برازش مدل استفاده می‌کند؛ و mureg آزمون F را به کار می‌برد. به نظر می‌رسد بخش پایینی خروجی مشابه خروجی sureg است با این حال هنگامی که شما خطای استاندارد را مقایسه می‌کنید می‌بینید که نتایج یکسان نیستند. این خطاهای استاندارد با خطای استاندارد OLS مطابقت دارد بنابراین نتایج زیر همبستگی بین باقیمانده‌ها (به‌عنوان نتایج sureg) را در نظر می‌گیرد.

```
proc reg data=hsb2;
model read write math=female prog1 prog3;
run;
```

The REG Procedure
 Model: MODEL1
 Dependent Variable: READ READ

Number of Observations Read 200
 Number of Observations Used 200

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	3	3789.28412	1263.09471	14.45	<.0001
Error	196	17130	87.39865		
Corrected Total	199	20919			

Root MSE 9.34872 R-Square 0.1811
 Dependent Mean 52.23000 Adj R-Sq 0.1686
 Coeff Var 17.89915

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	56.82950	1.17056	48.55	<.0001
FEMALE	FEMALE	1	-1.20858	1.32767	-0.91	0.3638
prog1		1	-6.42937	1.66589	-3.86	0.0002
prog3		1	-9.97687	1.60643	-6.21	<.0001

The REG Procedure
 Model: MODEL1
 Dependent Variable: WRITE WRITE

Number of Observations Read 200
 Number of Observations Used 200

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	3	4304.40272	1434.80091	20.72	<.0001
Error	196	13574	69.25751		
Corrected Total	199	17879			

Root MSE 8.32211 R-Square 0.2408
 Dependent Mean 52.77500 Adj R-Sq 0.2291
 Coeff Var 15.76904

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	53.62162	1.04202	51.46	<.0001
FEMALE	FEMALE	1	4.77121	1.18188	4.04	<.0001
prog1		1	-4.83293	1.48296	-3.26	0.0013
prog3		1	-9.43807	1.43002	-6.60	<.0001

The REG Procedure

Model: MODEL1

Dependent Variable: MATH MATH

Number of Observations Read 200
 Number of Observations Used 200

Analysis of Variance

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	3	4024.61221	1341.53740	19.56	<.0001
Error	196	13441	68.57746		
Corrected Total	199	17466			

Root MSE 8.28115 R-Square 0.2304
 Dependent Mean 52.64500 Adj R-Sq 0.2186
 Coeff Var 15.73018

Parameter Estimates

Variable	Label	DF	Parameter Estimate	Standard Error	t Value	Pr > t
Intercept	Intercept	1	57.10551	1.03689	55.07	<.0001
FEMALE	FEMALE	1	-0.67377	1.17606	-0.57	0.5674
prog1		1	-6.72394	1.47566	-4.56	<.0001
prog3		1	-10.32168	1.42298	-7.25	<.0001

اکنون اجازه دهید متغیر female را آزمون کنیم. توجه کنید که این متغیر تنها در یکی از سه معادله معنی دار است. با استفاده از دستور mtest بعد از proc reg می توانیم به طور همزمان female را در سه معادله آزمون کنیم. حدس بزنید چه می شود؟ آزمون معنی دار است. این نتیجه با آنچه با استفاده از برآورد رگرسیون ظاهراً نامرتب انجام دادیم سازگار است.

```
female: mtest female=0;
run;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Multivariate Test: female

Multivariate Statistics and Exact F Statistics

	S=1	M=0.5	N=96			
Statistic	Value	F Value	Num DF	Den DF	Pr > F	
Wilks' Lambda	0.84892448	11.51	3	194	<.0001	
Pillai's Trace	0.15107552	11.51	3	194	<.0001	
Hotelling-Lawley Trace	0.17796108	11.51	3	194	<.0001	
Roy's Greatest Root	0.17796108	11.51	3	194	<.0001	

همچنین می‌توانیم prog1 و prog3 را باهم و به صورت مجزا آزمون کنیم. توجه کنید که این آزمون چند متغیره است.

```
prog1: mtest prog1=0;  
run;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Multivariate Test: prog1

Multivariate Statistics and Exact F Statistics

	S=1	M=0.5	N=96			
Statistic	Value	F Value	Num DF	Den DF	Pr > F	
Wilks' Lambda	0.89429287	7.64	3	194	<.0001	
Pillai's Trace	0.10570713	7.64	3	194	<.0001	
Hotelling-Lawley Trace	0.11820192	7.64	3	194	<.0001	
Roy's Greatest Root	0.11820192	7.64	3	194	<.0001	

```
prog3: mtest prog3=0;  
run;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Multivariate Test: prog3

Multivariate Statistics and Exact F Statistics

	S=1	M=0.5	N=96			
Statistic	Value	F Value	Num DF	Den DF	Pr > F	
Wilks' Lambda	0.75267026	21.25	3	194	<.0001	
Pillai's Trace	0.24732974	21.25	3	194	<.0001	
Hotelling-Lawley Trace	0.32860304	21.25	3	194	<.0001	
Roy's Greatest Root	0.32860304	21.25	3	194	<.0001	

```
prog: mtest prog1=prog3=0;
run;
quit;
```

The REG Procedure
Model: MODEL1
Multivariate Test: prog

Multivariate Statistics and F Approximations

	S=2	M=0	N=96			
Statistic	Value	F Value	Num DF	Den DF	Pr > F	
Wilks' Lambda	0.73294667	10.87	6	388	<.0001	
Pillai's Trace	0.26859190	10.08	6	390	<.0001	
Hotelling-Lawley Trace	0.36225660	11.68	6	256.9	<.0001	
Roy's Greatest Root	0.35636617	23.16	3	195	<.0001	

NOTE: F Statistic for Roy's Greatest Root is an upper bound.

NOTE: F Statistic for Wilks' Lambda is exact.

Proc syslin با گزینه sur و proc reg هر دو شما را قادر به آزمون مدل معادله چندگانه می کند درحالی که به این واقعیت که معادلات مستقل نیستند توجه می کند. Proc syslin با گزینه sur برآورد معادلات با تعدیل معادلات غیرمستقل را ممکن می سازد و اجازه می دهد معادلاتی را برآورد کنید که الزاماً پیشگو یکسان ندارند. در مقابل proc reg به معادلاتی محدود می شود که مجموعه ی مشابهی از متغیرهای پیشگو دارند و برآورد آن برای معادلات فردی همانند برآورد OLS است. باین حال proc reg اجازه می دهد که شما با آزمون چندمتغیره پیشگوها را به روش سنتی اجرا کنید.

خلاصه

این درس موضوعات متنوعی را پوشش می دهد که از رگرسیون حداقل مربعات معمولی فراتر رفته است؛ اما هنوز موضوعات متنوعی که می توانستیم پوشش دهیم وجود دارند همچون تجزیه و تحلیل بقاء، برخورد با داده های گمشده، تحلیل داده های پانلی و موارد دیگر؛ و برای موضوعاتی که پوشش دادیم آرزو می کنیم که می توانستیم جزئیات بیشتری ارائه دهیم.. هدف کلی ما در این درس شناخت برخی از تکنیک های در دسترس در SAS بود که برای تجزیه و تحلیل داده هایی که متناسب با پیش فرض های رگرسیون OLS نیستند استفاده می شوند.